

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยภายในหน่วยงานที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 กองบัญชาการตำรวจนครบาล” นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยภายในหน่วยงานที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน และศึกษาการปฏิบัติงานภายใต้อิทธิพลของปัจจัยภายในของพนักงานสอบสวน รวมทั้งเพื่อขจัดปัญหาที่มาจากปัจจัยภายในหน่วยงานของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 กองบัญชาการตำรวจนครบาล โดยผู้ศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งมีวิธีการศึกษา 2 รูปแบบ คือ การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และการศึกษาค้นคว้าภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยทำการศึกษาจากพนักงานสอบสวนสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 กองบัญชาการตำรวจนครบาล จำนวน 8 สถานี ๆ ละ 10 นาย รวมทั้งสิ้น 80 นาย สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้โปรแกรม SPSS-PC โดยใช้ตารางในการแจกแจงความถี่ แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนใหญ่ในกลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 26-30 ปี มีวุฒิการศึกษานิติศาสตร์บัณฑิต ปัจจุบันได้รับยศร้อยตำรวจโทมากที่สุด โดยดำรงตำแหน่งพนักงานสอบสวนสัญญาบัตร 1 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานด้านการสอบสวน 1-5 ปี มีรายได้ต่อเดือน 9,000-12,000 บาท และ 12,000-15,000 บาท มีจำนวนเท่ากัน ในด้านของผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในหน่วยงานที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนพบว่าพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่เห็นว่าการอุปกรณ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน และยานพาหนะ รวมทั้งเครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ อุปกรณ์ที่ทันสมัย ($\bar{X} = 4.64$) ยังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและไม่เพียงพอกับปริมาณงาน ซึ่งมีผลต่อการปฏิบัติงาน และหากการปฏิบัติงานมีการนำเอาเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้จะเป็นการอำนวยความสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ด้านระเบียบวิธีการปฏิบัติหน้าที่ในสถานีตำรวจ ($\bar{X} = 4.36$) ส่วนใหญ่คิดว่ากฎระเบียบ ข้อบังคับพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานมากเกินไปทำให้การปฏิบัติหน้าที่บกพร่องและกฎระเบียบที่ไม่มีการยืดหยุ่นก็มีปัญหาต่อการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังเห็นว่าพนักงานสอบสวนทุกคนจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและข้อบังคับเป็นอย่างดี จึงจะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ด้านอัตรากำลังของพนักงานสอบสวน ($\bar{X} = 4.29$) ส่วนใหญ่เห็นว่าปริมาณพนักงานสอบสวนไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งผู้ช่วยพนักงานสอบสวนที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวนมีจำนวนน้อย ดังนั้นจึงคิดว่าควรมีการจัดอัตรากำลังพนักงานสอบสวนให้เหมาะสมกับเขตพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อให้มีการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความคล่องตัว

มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอัตรากำลังที่น้อยและภาระหน้าที่ที่มีความซับซ้อนและมีมากเกินไป ด้านผู้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 4.25$) เห็นว่าผู้บังคับบัญชามีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ คอยให้คำแนะนำปรึกษาให้ความสนใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งนี้จะช่วยให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถปรึกษาได้เมื่อเกิดปัญหา นำไปสู่การแก้ปัญหาได้อย่างทันท่วงที โดยผู้บังคับบัญชาที่ขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอบสวนจะมีผลทำให้พนักงานสอบสวนที่อยู่ใต้บังคับบัญชาขาดความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ไปด้วย ดังนั้นผู้บังคับบัญชาจึงมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ด้านความรู้ ความชำนาญ และทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X} = 4.05$) พนักงานสอบสวนยังขาดความรู้ ความชำนาญ และทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งทำให้งานในความรับผิดชอบเกิดความล่าช้าและเกิดความเสียหาย ด้านเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 4.01$) พบว่า พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีความสนิทสนมกันทั้งในเวลาว่างและนอกเวลาว่าง อีกทั้งยังช่วยเหลือซึ่งกันและกันทำให้เป็นผลดีต่อการปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวน ด้านการประสานงาน ($\bar{X} = 3.84$) พนักงานสอบสวนได้รับความร่วมมือจากการประสานไปยังหน่วยงานต่าง ๆ และผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นอย่างดี ซึ่งให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ด้านสถานที่ที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ($\bar{X} = 2.94$) พบว่าบรรยากาศ สถานที่ และสภาพแวดล้อมของสถานีตำรวจ เป็นปัญหาต่อการปฏิบัติหน้าที่ ด้านค่าตอบแทน ($\bar{X} = 2.87$) รายได้จากการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนเพียงพอที่จะเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ตามอัตภาพ และถ้าเทียบกับภาระหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีกับเงินเดือนที่ได้รับเห็นว่าไม่เพียงพอกับค่าครองชีพในปัจจุบัน ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากปัจจุบันนี้ค่าครองชีพค่อนข้างสูง ถึงแม้จะมีรายได้พอสมควร แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการใช้ชีวิตในกรุงเทพมหานคร

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะจากการศึกษา ดังนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรสนับสนุนเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ที่ทันสมัย โดยเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นพนักงานสอบสวนแล้วมีให้สิทธิในการได้รับเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ อุปกรณ์สื่อสาร เป็นต้น และเมื่อไม่ได้ดำรงตำแหน่งพนักงานสอบสวนก็ส่งคืนให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรมีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ เกี่ยวกับการสอบสวนให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาศึกษาเกี่ยวกับ ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ ว่ามีความเหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนหรือไม่ กองบัญชาการตำรวจนครบาลควรจัดอัตรากำลังพนักงานสอบสวนให้เหมาะสมกับแต่ละสถานีตำรวจ โดยให้สถาบันส่งเสริมงานสอบสวนทำการศึกษาว่าในแต่ละปีพนักงานสอบสวนแต่ละนายควรจะได้รับผิดชอบจำนวน การสอบสวนจำนวนเท่าใด และจัดอัตรากำลังพนักงานสอบสวนให้มีความเหมาะสมตามผลการศึกษาของสถาบันส่งเสริมงานสอบสวน และผู้บังคับบัญชาระดับสูงควรเสริมสร้าง

ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานหน้าที่ของพนักงานสอบสวนให้มากกว่าเดิม โดยการให้คำแนะนำและความใกล้ชิดเมื่อเกิดปัญหาขึ้นกับพนักงานสอบสวนไม่ว่าจะเป็นปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่หรือปัญหาส่วนตัว